ROLUL UNITĂȚII DE EDUCAȚIE TIMPURIE ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI ȘI IMPLICIT ÎN A CREA „STAREA DE BINE„ A COPILULUI

CERC PEDAGOGIC

NIVEL II - GRUPA MARE, 12.12.2023, MUNICIPIUL BUZĂU

Profesor înv. preșc. Negraru Anișoara

Profesor înv. preșc. Zăvoianu Iuliana

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 18 Buzău

”Copiii învaţă mai bine atunci când sunt într-un climat socio-afectiv sigur, când relaţionează plăcut cu părinţii, cu educatorii şi cu ceilalţi din jurul lor”.
John Bennet, UNESCO, 2004

“Punctele forte de caracter care contează atât de mult pentru succesul tinerilor nu sunt înnăscute; ele nu apar în noi prin magie, ca rezultat al norocului sau al unor gene bune. Și nu sunt doar o alegere. Ele sunt înrădăcinate în chimia creierului și sunt modelate, în mod măsurabil și previzibil, de mediul în care copiii cresc "

Paul Tough

Curriculumul pentru educaţia timpurie se fundamentează pe un set de finalităţi formulate în documentul de politici educaţionale, Reperele fundamentale în învăţarea şi dezvoltarea timpurie (RFIDT). Acest document reprezintă un set de enunţuri care reflectă aşteptările privind ceea ce ar trebui copiii să ştie şi să fie capabili să facă.

Aceste aşteptări sunt definite pentru a sprijini creşterea şi dezvoltarea normală și deplină a copiilor de la naştere până la intrarea în şcoală. Conform documentului menţionat, finalităţile educaţiei timpurii au în vedere o abordare holistică, vizând cele cinci domenii ale dezvoltării copilului:

- **Dezvoltare fizică, sănătate și igienă corporală**

Dezvoltare socio-emoțională

Capacități și atitudini de învățare

Dezvoltare limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii

AMU

Dezvoltare cognitivă și cunoașterea lumii

care e numarul cel mai mare?
1
2
3
4

Este a treia
planeta de la soare

Principiile ce urmează a fi enumerate, indică valorile fundamentale care stau la baza elaborării Curriculumului pentru educaţia timpurie:

- Principiul educaţiei centrate pe copil (cunoașterea, respectarea şi valorizarea unicităţii copilului, a nevoilor, trebuinţelor şi caracteristicilor acestuia);
- Principiul respectării drepturilor copilului (dreptul la educaţie, dreptul la liberă exprimare etc.);
- Principiul învăţării active (crearea de experienţe de învăţare în care copilul participă activ si poate alege și influența modul de desfășurare a activității);
- Principiul dezvoltării integrate (printr-o abordare integrată a activităţilor, multidisciplinară/interdisciplinară);
- Principiul interculturalităţii (cunoaşterea, recunoaşterea şi respectarea valorilor naţionale şi ale celorlalte etnii);
- Principiul echităţii şi nondiscriminării (dezvoltarea unui curriculum care să asigure, în egală măsură, oportunităţi de dezvoltare tuturor copiilor, indiferent de gen, etnie, religie sau statut socio-economic);
- Principiul educaţiei ca interacţiune dintre educatori şi copil (dependenţa rezultatelor educaţiei de ambele părţi participante în proces, atât de individualitatea copilului, cât şi de personalitatea educatorului / părintelui)

În relație cu valorile promovate practica/ opțiunile metodologice ale educatorilor sunt orientate de următoarele principii ale aplicării Curriculumului pentru educația timpurie:

- **Principiul individualizării**

(organizarea activităţilor ţine cont de ritmul propriu de dezvoltare a copilului, de nevoile sale, asigurîndu-se libertatea copiilor de a alege activităţi şi sarcini în funcţie de nevoile lor

- **Principiul învăţării bazate pe joc**

(jocul este activitatea copilului prin care acesta se dezvoltă natural, prin urmare trebuie să stea la baza conceperii activităţilor didactice de toate tipurile),

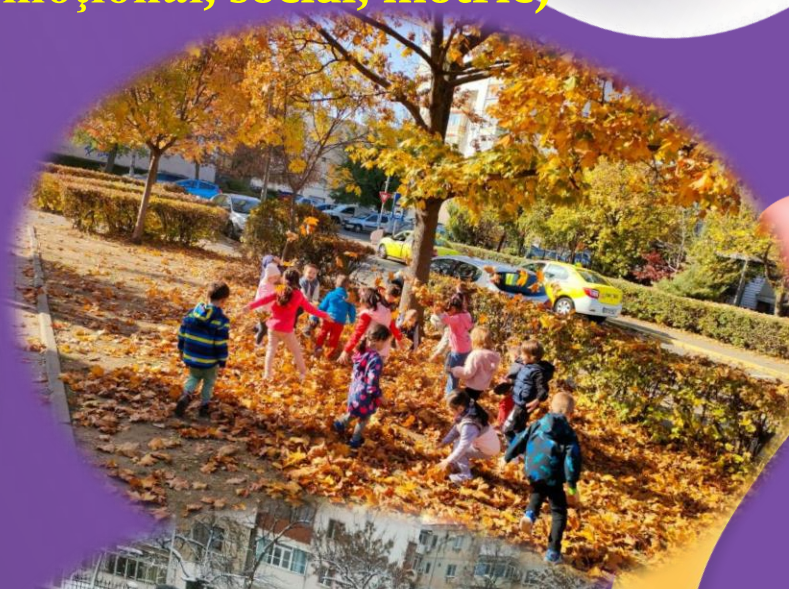
- **Principiul diversităţii contextelor şi situaţiilor de învăţare**

(oferirea unui mediul educaţional de contexte şi situaţii de învăţare diverse, care să solicite implicarea copilului sub cât mai multe aspecte: cognitiv, emoţional, social, motric)

„E vremea colindelor”

LITERATURĂ
ROMÂNĂ

Principiul alternării formelor de organizare a activităţii: frontal, în grupuri mici, în perechi şi individual şi a strategiilor de învăţare

Principiul parteneriatului cu familia şi cu comunitatea (este necesar ca între educatoare şi familie să se stabilească relaţii de parteneriat care să asigure continuitate şi coerenţă în demersul educaţional; familia reprezintă un partener activ, nu doar receptor al informaţiilor furnizate de educatoare referitoare la progresele realizate de copil; totodată e importantă înţelegerea valorii educaţiei, pentru comunitate şi participarea comunităţii, în perioadele timpurii).

Vizând cele cinci domenii de dezvoltare ale copilului, dar și valorile si principiile care au stat la baza elaborării Curriculumului pentru Educație Timpurie, unitatea de educație timpurie își propune următoarele direcții care să conducă la dezvoltarea copilului, precum și la crearea stării de bine:

-Abordările pedagogice să fie centrate pe copii, să susțină mai eficient dezvoltarea generală a copiilor, să ofere sprijin pentru strategiile lor de învățare și să promoveze dezvoltarea lor cognitivă și non-cognitivă, printr-o axare mai țintită asupra învățării practice, asupra jocurilor și interacțiunilor sociale.

-Alegerea, organizarea activităților și a instrumentelor pedagogice să facă obiectul unui dialog între educatori și copii. Educația timpurie ar trebui să ofere un spațiu social, cultural și fizic sigur și primitor, în care copiii să beneficieze de o serie de posibilități de a-și dezvolta potențialul.

Conform studiilor privind pedagogia optimă în educația timpurie, un copil și un adult receptiv sunt condiții esențiale pentru învățare și dezvoltare.

- Proiectarea programului educațional să se bazeze pe premiza fundamentală că educația și îngrijirea sunt inseparabile.

Activitățile de îngrijire implică în mod obișnuit o comunicare intensă, precum și interacțiuni pozitive și reciproce între copii și adulți, în acest fel ele încurajând un sentiment de apartenență și încredere.

-Implicarea și cooperarea părinților să fie relevantă, permițând cadrelor didactice să se bazeze pe experiența și pe cunoștințele părinților, iar părinților, să beneficieze de cunoștințele și sprijinul personalului specializat.

Prin urmare, educația și îngrijirea timpurie a copiilor trebuie considerate drept baza sistemelor de educație și de formare, fapt care se traduce prin asigurarea condițiilor optime de dezvoltare în perspectivă a competențelor cheie. O educație timpurie coerentă în toate mediile implicate (familie, grădiniță, comunitate etc.) reprezintă contextul necesar unui echilibru între aspectele socio-emoționale, învățare și starea de bine.

Având la îndemână toate aceste documente și instrumente, grădinița/ creșa este unitatea de educație timpurie care reperezintă primul cadru educativ și prima etapă educațională din viața copiilor, sub îndrumarea specialiștilor, care alături de părinți sunt arhitecții șefi ai creierului copilului. Încă din copilăria timpurie creierul copilului este pregătit pentru învățarea abilităților necesare pentru tot restul vieții.

Grădinița/ creșa creează contextul social și educațional foarte important pentru dezvoltarea copilului și implicit pentru crearea stării de bine. Principala sursă și mijloc de învățare, în copilăria timpurie fiind jocul.

În creșă/ grădiniță se desfășoară educație timpurie formală, dar și nonformală, cele două fiind complementare, iar prin colaborarea grădiniță-familie, grădiniță-comunitate se are în vedere atingerea scopului final, și anume, dezvoltarea holistică și armonioasă a copilului.

Educația timpurie formală, precum și cea nonformală, oferă copiilor experiențe de creștere și dezvoltare prin joacă și interacțiune cu alți copii.

Le permite să devină încrezători într-un mediu sigur și sustinut, oferind un cadru de apartenență.

Mersul la gradiniță/ creșă oferă copiilor abilități de viață si oportunități de a avea succes în toate domeniile de dezvoltare, punând o bază solidă pentru călătoria lor educațională.

Grădinița/ creșa este locul în care se extind cunoștințele copiilor despre ei înșisi, familie, cultură, mediul lor și comunitate.

Exista numeroase beneficii pe care creșa/ grădinița le are în dezvoltarea copilului:

- **Dezvoltarea limbajului și abilităților cognitive** - Datorită tipurilor de activități de la grădinița, copiii mici sunt expuși unui mediu interesant prin care își îmbunătățesc vocabularul și deprinderile de conversație. Educatorii sunt cei care contribuie la dezvoltarea abilităților lingvistice prin joacă și activități. Pe lângă abilitățile lingvistice, grădinița este mediul ideal pentru dezvoltarea abilităților cognitive ale unui copil prin activitățile practice care le stimulează mintea.
- **Contribuie la dezvoltarea socială și emoțională** - La fel de importantă ca dezvoltarea cognitivă, copiii sunt învățați să-și dezvolte abilitățile sociale și emoționale. Acestea oferă copiilor oportunități de a construi prietenii și de a avea interacțiuni sănătoase cu ceilalți oameni din jurul lor. Copiii învață să-și gestioneze emoțiile și să rezolve singuri conflictele.
- **Un mediu sigur pentru explorare –** Educația timpurie oferă copiilor un cadru sănătos pentru încurajarea curiozității și a explorării. Grădinița/ creșa oferă cadrul pentru folosirea jocului si a creativității. Cu atât mai mult, existența unui mediu nou, departe de casă, îi poate ajuta pe copii să-și dezvolte încrederea și să-și descopere identitatea. Ca parte a independenței în creștere a copilului, aceștia dezvoltă abilități cheie de autoreglare între vârsta de trei și cinci ani.
- **Sprijină tranziția de la grădiniță la școală –** Educația timpurie sprijină tranziția copilului către următoarea etapă prin activități specifice, integrându-i în comunitate. Tocmai de aceea, este de subliniat importanța activităților de grup la grădiniță, fiind un element esențial în felul în care copilul va integra trecerea de la educație timpurie la mediul școlar.

Copilăria este o etapă extrem de delicată, în care are loc dezvoltarea personalității celui mic. Este cu atât mai important cu cât s-a demonstrat că cele mai multe dintre problemele adulților își au originea în această etapă a vieții. Fără îndoială, cheia unei educații potrivite pentru orice copil este găsirea echilibrului între susținerea adulților din jurul său și limitele sănătoase pe care le primește.

Dezvoltarea personalității este rezultatul atributelor cognitive, emoționale, motivaționale și temperamentale care determină viziunea copilului despre sine, despre lumea sa și despre viitor. Acest lucru este influențat în mare măsură de tipul de atașament pe care copiii îl formează cu îngrijitorul lor principal în anii preșcolari. Dacă mediul din primii doi-trei ani de viață este cel din familie, după această vârstă copilul va încerca să se integreze într-un nou mediu – cel de la grădiniță.

În cadrul acestui mediu de educație timpurie, cel mic va continua să dezvolte o gamă largă de abilități, de la cele fizice, sociale, emoționale, de limbaj și alfabetizare până la abilitățile de gândire (cognitive) și non-cognitive. Rolul educatorilor devine tot mai important pentru dezvoltarea acestor elemente care țin de personalitatea copilului. Un bun educator va fi empatic și va încuraja copilul să exploreze și să descopere lumea din jurul său, păstrând limite sănătoase și învățându-l ce înseamnă apartenența la un grup.

Rolul pe care educația timpurie îl joacă în pregătirea copilului pentru școala este extrem de important. Interacțiunile din primii ani de copilărie vor stimula creșterea și dezvoltarea creierului, îndrumându-i pe copii să învețe în ritmul lor și să fie cât mai bine pregătiți pentru următorul pas de a merge la școală.

Rolul grădiniței în dezvoltarea copiilor este complex și esențial. Crearea unui mediu interesant pentru educația timpurie bazată pe empatie și explorare, pe joacă și curiozitate presupune nu numai un educator pregătit și dedicat, ci și un mediu adaptat celor mici. Tocmai de aceea, amenajarea acestui spațiu trebuie să fie o prioritate pentru educatori și manageri, precum și un criteriu de selecție a grădiniței pentru părinți. În acest fel, copilul va putea beneficia de cel mai bun loc pentru dezvoltarea sa armonioasă.

Mediul educațional este un factor activ și decisiv în procesul de dezvoltare și învățare al copilului mic. Specialiștii îl numesc al treilea educator, pe lângă cadrul didactic și resursele înnăscute ale copilului.

Calitatea mediului va influența dezvoltarea autonomiei copilului, progresele acestora din punct de vedere fizic și cognitiv, formarea personalității acestora și, implicit, traseul școlarizării lor și viața de adult de mai târziu.

Cadrele didactice sunt încurajate să urmărească construirea unui mediu educațional sigur, stimulativ și prietenos pentru copiii de la naștere la 6 ani care:

- să exprime grijă pentru starea de bine a copilului, liniște, ordine, armonie;

-să-i permită copilului să exploreze liber spațiul, să se manifeste: să poată alerga, să poată cânta, să poată râde zgomotos;

-să-i confere copilului o stare de siguranță, securitate fizică și emoțională pentru a putea să exploreze, să experimenteze și să integreze experiențele trăite;

-să evite supraîncărcarea, însă, în același timp să-i incite curiozitatea copilului;

-să permită copilului să se exprime și să primească răspunsuri și confirmări ale reușitelor sale din partea unui adult, aspect important din punct de vedere afectiv pentru el;

-să reflecte diversitatea culturală;

-să exprime adaptare la particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor

LA ZOO!

Piatra strălucitoare

Plecând de la premisele că primii 5 ani din viață reprezintă o perioadă unică pentru dezvoltarea creierului, care pune bazele învățării pentru tot restul vieții, că 85% din creșterea creierului se produce în primii trei ani de viață și că jocul este principala sursă și mijloc de învățare în copilăria timpurie, și nu în ultimul rând mediul educațional care este un factor activ și decisiv, putem concluziona că unitatea de educație timpurie are rol definitoriu pentru dezvoltarea copilului și poate asigura cu brio „starea de bine„ a copilului prin multitudinea și diversitatea activităților desfășurate, într-un mediu educational sigur și motivant.

Fiecare copil pe care îl instruim este un om câștigat...
Victor Hugo

Vă mulțumesc pentru atenția acordată, și vă doresc tuturor Sărbători binecuvântate!

